

MENJENEK-E A NŐTISZTVISELŐK VIDÉKI ÁLLÁSOKRA?

Írta: WILLHELM SZIDÓNIA.

Első látszatra talán nem is szükséges, hogy az itt következőket írásba foglaljam, miután a folytonos és gyakori érintkezés a tisztviselőnk egész karával a szóbeli megbeszélést is lehetővé teszi. Mégis elmondom és pedig azért írásban is, mert a személyes és szóbeli érintkezés alkalmával, esetről esetre nem lehet kitérni mindazokra a vonatkozásokra és nagyobb horderejű okokra, amelyek kívánatossá teszik, hogy a fővárosi és nagyobb városokban élő tisztviselőnk, vidéken is foglaljanak el a l k a l m a z á s t .

A Nőtisztviselők Országos Egyesülete állásbejelentési kimutatásából látjuk, hogy sok, igen sok vidéki városban, gyártelepek, vállalatok irodái számára keresnek, aránylag jobb feltételek mellett tisztviselőket. Elhelyezést ezekbe az állásokba keveset mutat ki a statisztika.

Ezeknél az állásoknál sokszor nem is olyan nagyok az előképzettség tekintetében támasztott igények, mint a főváros, vagy vidéki nagy város, nagyobb választékkal rendelkező munkakínálatánál. Ezek a vidéki állások, általunk teljesen ápolatlan, parlagon heverő területek, pedig, igen sokat lehetne elérni, az egész ország munkafeltételeinek javítása terén, ha szakítanánk azzal a balhiedelemmel, hogy felfordul a világ, ha egy-két esztendőre elhagyjuk ezt a mi megszokott városunkat.

Bizonyos, hogy pl. budapesti tisztviselőnk arról nem panaszkodhat, hogy kevés a munkaalkalom. A Nőtisztviselők Országos Egyesületénél az elmúlt esztendőben 1151 állásüresedést jelentettek be, ezzel szemben volt 396 állástkereső. Tehát munkaalkalom lenne a fővárosban is elég, munkaalkalom hiánya miatt nem kellene vidékre menni.

A kínáló állások túlnyomó többségének munkafeltételei azonban nem mondhatók jónak. A fővárosban és nagyobb vidéki városban a legjobb, gyakorlott munkásokat keresik, innen származik az, hogy sok fiatal kezdő

tisztviselőnk olykor kénytelen mégis jó ideig várni, míg álláshoz jut.

A gyenge, szakképzettség nélküli álláskeresőkről e helyütt nem akarok beszélni, mert hogy ezeknél tényleg csakis a sok munkaalkalom teheti lehetővé, hogy állást kapjanak, az világos. Ez egy külön fejezete a mi pályánk nehézségeinek, amelyet külön kell tárgyalni.

Tehát állás van elég a fővárosban is, minek menjenek akkor el, kérdezik.

Azért, mert egyéni fejlődésünket, másrészt egész karunk munkafeltételeit javíthatjuk vidéki állások elfogadásával. Mi Budapesten felnövő, itt iskolázó leányok, nemcsak azt hisszük, hogy ez a város az ország közepe, hanem meg vagyunk róla győződve, hogy ez az egész világ; amit ebben látunk, tapasztalunk, annál jobb, különb nem is létezik, ami ennél kisebb városban történik, vagy létezik, az mind alsóbbrendű. A falut legfeljebb nyári pihenések alkalmával ismerjük meg, a tenge általánosan élő embereket a nyaralási összeköttetésük révén itéljük meg. Szükségtelen magyarázni, hogy a nyaralókkal telt falu vagy város kivetkőzik sajátos mivoltából.

Ha állandóan azon a helyen maradunk, ahol felnevelkedtünk – tanulmányutakra a tisztviselőnknek már csak akkor jut, ha késő a tanulmányút eredményeit értékesíteni, – látóköriünk korlátolt, ismereteink szűköreiek. Mennyivel jobban tudnánk sok mindent megérteni, mennyivel értékesebbek lennénk, mint emberek, mint tisztviselők, ha más viszonyokat, körülményeket tapasztalásból megismerve, tanulnánk az élettől, az iskolán túl is.

Több tudással, ismerettel rendelkezve, tudva azt, hogy „számodra máshol is van hely”, igényeink okvetlenül fokozódnának.

Annak, hogy a kezdő tisztviselőnk nem akarnak vidéki állásokat elfoglalni, nagyrészt a szülők az okai. Gyermeük iránt érzett szeretetükre hivatkoznak. Kérdést intézek ezekhez a szülőkhöz, hogy fiúgyermeküket, akit jövője érdekében, kész örömeit idegenbe bocsátanak, kevésbé szeretik-e? Azt hiszem, ezt a feltevést minden szülő sértődötten utasítaná vissza. Miért látnak hát leányaik magukhoz táncolásában szeretetet? Gyermekeink iránti szeretetünket csak úgy mutathatjuk ki, csak akkor van annak értéke, ha a gyermekünk érdekét tartjuk szem előtt, ha ennek az érdeknek szolgálatába helyezzük szeretetünket.

Azt mondják továbbá a szülők, hogy féltik a leányaikat, főképen ifjabb leányaikat világgá bocsájtani. Nem vagyok pedagógus, mégis merem állítani, hogy a félelem oka indokolatlan. Semmisem fejleszti úgy az erkölcsi erőt, mint az a tudat, hogy önmagában hordja mindenki védelmi erejét. A külső felvigyázás, a szülői körültekintés sohasem védheti meg a leányt akkor, ha a leány benső szilárdságában védelmet nem talál. A vidéki élet csendje, ellentétben a mi idegrontó városi lármás életmóddal, fölötte alkalmas arra, hogy a leány gondolkodni megtanuljon, sokat olvasson, szemlélve lássa az életet s így bírálóképessége fejlesztésével elérje azt, hogy az élet eseményeit józan bírálatlalt tudja megítélni.

A tisztviselői pályára lépő leányok 15 esztendőskorukban, az iskola padjáról kerülnek az irodába, a munkába, akkor kerülnek a pezsgő életbe, amikor sejtelmük sem lehet arról, hogy mi is tulajdonképpen ez az

élet. A mi gyorséltű, gondolkodásra időt nem engedő, poros levegőjű lármas városunkban, nem is lesz alkalma, megtanulni azt, hogy helyes képét alkothasson magának az élet eseményeiről, ezek okairól és vonatkozásairól. A vidék 1-2 esztendei csendje felette alkalmas a tudás bővítésére, a kedély mélyítésére és a kettő segítségével a tisztviselő nem csupán az ő szűkebb pályájának körülményeit fogja jobban megérteni, látó szemmel bírálni, hibákat felismerni ezek javításához hozzájárulni, hanem ez a műveltebb tisztviselő meglátja majd az összefüggést az ő pályája, az ő életének külső feltételei és a többi pálya, a többi ember élete között, felemelkedik ő maga a tárgyilagosságot magaslátára és csak innen, ezekkel az eszközökkel tud majd lényeges javításokat, változtatásokat kivívni többi társával egyetemben a nő tisztviselő munkájának értékelése terén.

A munka feltételeit önmagunknak és az egész kar részére annál eredményesebben javíthatjuk, ha minél nagyobb a munkaterünk. Világos, hogy a Nőtisztviselők Egyesületének állásközvetítője, ha a vidéki állásokat nagyobb számban tölthetné be az állásközvetítő útján, a munkafeltételeket ezekben az állásokban is nagyban megjavíthatná. Hogy milyen nagy horderejű lenne ez a fiatal tisztviselői gárdára nézve épügy, mint a gyakorlott tisztviselőkre nézve, azt bizonyítani felesleges.

Ha most a főnök kijelenti és ebben szolidárisak a főnökök: „Önnek már ennyi és ennyi korona fizetése van, ez horribilis összeg, ennél többet nőnek sehol sem fizetnek” és erre a tisztviselő azzal válaszolna, hogy vidéken vállalna, jobb feltételek mellett állást, hamarosan megváltozna a főnök fizetési „netovább” állomása.

El tehát vidéki állásokba, nem mondjuk, hogy élethossziglan, de egy-két esztendőre, a saját érdekünkben és az egész tisztviselői kar érdekében.